

Kereidjin D. Bürgüd, *A Study of a Sino-Mongol Glossary Known as the Bei-Lu Yi-yu* 北虜譯語, Ulaanbaatar 2017, 226 s.

Yuan ve Ming döneminde Çince ve Çince karakterlerle Moğolca olarak hazırlanan kaynakların Moğol dili tarihi çalışmalarında ayrı, özel bir yeri vardır. İşte bunlardan birisi de aşağıda tanıtabağım çalışmadır. Söz konusu eser, 16. yüzyılın sonundan kalma, 17 bölümden oluşan, Moğolca – Çince bir ‘glossar’ üzerine hazırlanmış bir incelemedir. Astronomi, coğrafya, takvim gibi konularla başlayan sözlük, silah adları ile sona erer.

Kısaca BY (北虜譯語 *Bei-Lu Yi-yu*) olarak anacağımız ‘glossar’ üzerine K.D. Bürgüd tarafından hazırlanan inceleme 11 bölüm ve facsimile eklerinden oluşur. Sunuş, kısaltmalar ve giriş ile başlayan çalışma BY üzerine karşılaştırmalı bir inceleme ile başlar BY ve Zhong-yuan Yin-yun’dada (中原音韻) kullanılan Çince karakterlerin karşılaştırılması ile devam eder.

Benim burada esas olarak değineceğim kısım ise incelemenin 7. bölümü, yani BY’nin transkripsiyon kısmıdır. Bu bölümde 619’a yakın maddebaşı yer alır. Her maddede önce Çince maddebaşı, sonra Çince karakterler ile Moğolca sözün transkripsiyonu, Latin harfli şekilleri (Pinyin), Moğolca sözün Çince karakterleri, bu kısmın Latin harfli şekilleri (Pinyin), İngilizce çevirisi ve son olarak da muhtemel, Moğolca şekiller yer alır:

	1	2	3	4	5	6
001	天	tian	騰革力	teng-ge-li	‘sky’	<i>tenggeri</i>

2, 4, 5 ve 6. Kısımlar yazara, yani K.D. Bürgüd’e aittir. 600’ün üzerindeki söz içerisinde çok sayıda Uygurca veya ‘Ortak Altay

Kültürü’ne ait söz görürüz. Bunlardan bir kısmına aşağıda yer veriyorum:

- 001 天 **tian** : 謄革力 teng-ge-li ‘sky’ /*tenggeri*/ = Uyg.-Tu. teñri;
- 012 霜 **shuang**: 乞刺兀 qi-la-wu ‘frost’ /*kira'u*/ = Uyg.-Tu. kıragu;
- 015 遊風 **you-feng**: 撒乞兒 (撒兒乞) sa-qi-er ‘wind’ /*salki*/ = Uyg.-Tu. ~ salkım (露);
- 017 兩幹 **yu-gan**: 琐隴革 suo-long-ge ‘rainbow’ /*solongga*/ = Uyg.-Tu. sola-, solan- (< Çin. 鎖 *suo*);
- 048 海 **hai**: 打來 da-lai ‘sea’ /*dalai*/ = Uyg.-Tu. taloy;
- 053 沙 **sha**: 苦馬乞 ku-ma-qi ‘sand’ /*qumaki*/ = Uyg.-Tu. ~ kum;
- 054 田禾 **tian-he**: 塔力案 ta-li-an ‘crop’ /*tari'an*/ = Uyg.-Tu. ~ tarıg;
- 056 箍子 **zhai-zi**: 阿印兒 a-yin-er ‘stronghold’ /*ayil*/ = Uyg.-Tu. agıl;
- 061 城牆 **cheng-qiang**: 把兒阿孫 ba-er-a-sun ‘city wall’ /*bal'asun* ~ *bal[γ]asun*/ = Uyg.-Tu. ~ balık;
- 062 城池 **cheng-chi**: 火墩 huo-dun ‘city’ /*qodun*/ = Uyg.-Tu. koton ~ koto;
- 074 大壹千 **da-yi-qian**: 野克民案 ye-ke-min-an ‘name of territory’ /*yeke minggan*/ = Uyg.-Tu. miň ~ bıň;
- 080 法 (洪) 水 **fa (hong) -shui**: 五葉兒 wu-ye-er ‘flood’ /*iïyer*/ = Uyg.-Tu. ügüz;
- 092 墻 **qiang**: 克勒目 ke-le-mu ‘wall’ /*kerem*/ = Uyg.-Tu. kerem ‘Höhle; Keller (?)’;
- 094 塔兒 **ta-er**: 速補兒阿 su-bu-er-a ‘stupa’ /*subur'a*/ = Uyg.-Tu. suburgan;

- 102 羊山 yang-shan: 一麻秃 yi-ma-tu ‘Goat mountain’ /*imatu*/ = Uyg.-Tu. ~ ımgı ‘Bergziege’;
- 134 早 zao: 額兒忒 e-er-te ‘early’ /erte/ = Uyg.-Tu. érte ‘früh, früher’ ;
- 136 餉午 xiang-wu: 五堵兒堵力 wu-du-er du-li; ‘noon’ /üdür düli/ = Uyg.-Tu. ~ tüş, tüş üdi (Mo. düli = Uyg. tüş);
- 167 布洛 bu-luo: 五魯四 wu-lu-si ‘tribe’ /ulus/ = Uyg.-Tu. uluş ‘Reich, Land, Bereich, Stadt’;
- 173 和尚 he-shang: 脱印 tuo-yin ‘Buddhist priest’ /toyin/ = Uyg.-Tu. toyın (< Çin. 道人);
- 175 師父 shi-fu: 把失 ba-shi ‘teacher, master’ /ba[q]ši/ = Uyg.-Tu. bakşı (<< Çin. 博士 bo-shi);
- 176 徒弟 tu-di : 厦必 sha-bi ‘disciple’ /šabi/ = Uyg.-Tu. şabi (< Çin. 沙彌 sha mi ~ śrāmanera) ;
- 177 朋友 peng-you: 俺答 an-da ‘friend’ /anda/ = Uyg.-Tu. ant;
- 178 使臣 shi-chen: 額兒臣 e-er-chen ‘envoy’ /elčin/ = Uyg.-Tu. èl “Reich, Land”;
- 204 男子 nan-zi: 額勒 e-le ‘man, male’ /ere/ = Uyg.-Tu. er;
- 214 孫子 sun-zi: 阿赤 a-chi ‘grandson’ /ači/ = Uyg.-Tu. atı “yeğen; torun” (Runik Uygur yazıtları);
- 225 種田的 zhong-tian-de: 塔力阿赤 ta-li-a-chi ‘farmer’ /tari ’ači/ = Uyg.-Tu. tarıgçı;
- 228 放羊的 fang-yang-de: 火你赤 huo-ni-chi ‘shepherd’ /qoniči/ = Uyg.-Tu. koynçı;
- 237 玉石 yu-shi: 哈四 ha-si ‘jade’ /qas/ = Uyg.-Tu. kaş (<< Skr. *kāśī*);
- 238 馬瑙 ma-nao: 塔那 ta-na ‘agate’ /tana/ = Uyg.-Tu. tana;

- 240 印信 **yin-xin:** 塔麻阿 ta-ma-a ‘seal’ /*tama'a/* = Uyg.-Tu.
tamga;
- 242 金子 **jin-zi:** 俺炭 an-tan ‘gold’ /*altan/* = Uyg.-Tu. altun;
- 244 銅 **tong:** 折四 zhe-si ‘copper’ /*jes/* = Uyg.-Tu. yez (< ?);
- 246 鐵 **tie:** 忒木兒 te-mu-er ‘iron’ /*temür/* = Uyg.-Tu. temir;
- 260 龍 **long:** 魯貴 lu-gui ‘dragon’ /*lu/* = Uyg.-Tu. lu , luu;
- 264 象 **xiang:** 扎漢 zha-han ‘elephant’ /*jayan/* = Uyg.-Tu. yaña;
- 267 駱駝 **luo-tuo:** 忒墨根 te-mo-gen ‘Bactrian camel’ /*temegen/* =
Uyg.-Tu. teve;
- 274 母駝 **mu-tuo:** 亦你根 yi-ni-gen ‘female camel’ /*ingen/* = Uyg.-
Tu. ingen (Yenisey, DLT);
- 291 織羊 **mian-yang:** 火泥 huo-ni ‘sheep’ /*qoni/* = Uyg.-Tu. koyn;
- 292 織扇羊 **mian-shan-yang:** 亦兒革 yi-er-ge ‘wether’ /*irge/* =
Uyg.-Tu. irk ‘koç / = Uyg.-Tu. Hammel’;
- 293 織羊羔 **mian-yang-gao:** 忽兩案 hu-liang-an ‘lamb’ /*quri'an/*
= Uyg.-Tu. kozi ‘kuzu’;
- 294 羯羊 **di-yang:** 忽叉 hu-cha ‘ram,goat’ /*quča/* = Uyg.-Tu. koç;
- 296 山羊 **shang-yang:** 亦麻案 yi-ma-an ‘goat’ /*ima'an/* = Uyg.-Tu.
ımga;
- 297 猴 **hou:** 伯臣 bo-chen ‘monkey’ /*bečin/* = Uyg.-Tu. bēçin;
- 299 牛 **niu:** 虎克兒 hu-ke-er ‘ox’ /*hüker/* = Uyg.-Tu. ~ öküz;
- 301 乳牛 **ru-niu:** 五你根 wu-ni-gen ‘cow’ /*iñigen/* = Uyg.-Tu. ~
ingek;
- 302 牝牛 **mang-niu:** 補哈 bu-ha ‘bull’ /*buqa/* = Uyg.-Tu. buka;
- 305 扇馬 **shan-ma:** 阿塔 a-ta ‘gelding’ /*a[q]ta/* = Uyg.-Tu. at;

- 314 驢子 **lü-zí:** 耳直革 er-zhi-ge ‘ass,donkey’ /eljige/ = Uyg.-Tu.
~ eşgek;
- 327 赤馬 **chi-má:** 直兒登莫林 zhi-er-deng mo-lin ‘red horse’
/je'erde morin/ = Uyg.-Tu. cf. yegren;
- 338 黃馬 **huang-má:** 黃忽兒莫林 huang-er-er mo-lin ‘yellow
horse’ /qongqur morin/ = Uyg.-Tu. cf. kojur;
- 354 梨樹 **li-shú:** 阿力麻莫多 a-li-ma mo-duo ‘pear-tree’ /alima
modu/ = Uyg.-Tu. cf. alımla;
- 373 蓮花 **lian-hua:** 蓮花扯扯 lian-hua che-che; ‘lotus’ /lyenhua
čeče[g]/ = Uyg.-Tu. lènhua çecek;
- 375 菓 **guo :** 者泥四 zhe-ni-si ‘fruit’ /jemis/ = Uyg.-Tu. yemiş;
- 379 栗子 **li-zi:** 討來補兒 tao-lai-bu-er ‘chestnuts’ /taulai bür/ =
Uyg.-Tu. cf. tavşan;
- 380 梨 **li:** 阿里麻 a-li-ma ‘pear’ /alima/ = Uyg.-Tu. alımla;
- 383 核木毬 **he-tao:** 叉哈哈 cha-ha-ha ‘walnuts’ /jaqaq/ = Uyg.-Tu.
yagak;
- 395 葱 **cong:** 松吉那 song-ji-na ‘onion’ /songgina/ = Uyg.-Tu. cf.
sogun, sojun;
- 397 蒜 **suan:** 撒兒叉 sa-er-cha ‘garlic’ /sarča / = Uyg.-Tu.
sar[im]sa[q]/ = Uyg.-Tu. DLT sarmusak;
- 408 燒酒 **shao-jiu:** 阿刺乞 a-la-qi ‘spirits’ /araki/ = Uyg.-Tu. araki
<< Arapça;
- 412 飯 **fan:** 補荳 bu-da ‘rice’ /buda, budaya/ = Uyg.-Tu. bugday;
- 416 乳餅 **ru-bing:** 必失刺 bi-shi-la ‘cheese’ /bišila[q]/ = Uyg.-Tu.
?:
- 424 醋 **cu:** 失兒克 shi-er-ke ‘vinegar’ /širke/ = Uyg.-Tu. sirke;
- 432 蜂蜜 **feng-mi:** 把兒 ba-er ‘honey’ /bal/ = Uyg.-Tu. bal < Çin.
< Skr.;

- 433 糖 **tang:** 扯克兒 che-ke-er ‘sugar’ /čeker/ = Uyg.-Tu. cf. şeker (< Orta Farsça ~ Skr.);
- 439 穰米 **jing-mi:** 脱脱兒案 tuo-tuo-er-an ‘hard rice’ /tutur'an/ = Uyg.-Tu. tuturkan;
- 440 麥子 **mai-zi:** 薄我大 bo-wo-da ‘wheat,barley’ /bu'uda[i]/ = Uyg.-Tu. bugday;
- 441 大麥 **da-mai:** 阿兒敗 a-er-bai ‘barley’ /arbai/ = Uyg.-Tu. arpa;
- 444 豆 **dou :** 薄兒勺 bo-er-shao ‘beans’ /borčo[q]/ = Uyg.-Tu. burçak;
- 447 綠豆 **lü-dou:** 哥 (可可) 孝兒勺 ge-bo-er-shao ‘green lentils’ /kö[kö] borčo[q]/ = Uyg.-Tu. kök & burçak;
- 462 褶祈 **zhe-qi:** 得力兒 de-li-er ‘garment’ /delir / = Uyg.-Tu. terlig/ = Uyg.-Tu. terlig;
- 470 襪 **wa:** 懷木速 huai-mu-su ‘socks’ /hoimasu/ = Uyg.-Tu. DLT uyma;
- 473 鞋 **xie:** 叉魯 cha-lu ‘shoes’ /čaru[q]/ = Uyg.-Tu. DLT, SUK, Erntesegen çaruk;
- 500 段子 **duan-zi:** 土兒革 tu-er-ge ‘silk’ /turγa/ = Uyg.-Tu. torku;
- 501 青 **qing:** 可可 ke-ke ‘blue’ /kökö/ = Uyg.-Tu. kök;
- 503 黃 **huang:** 失刺 shi-la ‘yellow’ /šira/ = Uyg.-Tu. CT sarıg;
- 505 黑 **hei:** 哈刺 ha-la ‘black’ /qara/ = Uyg.-Tu. CT kara;
- 507 海青 **hai-qing:** 昇忽兒 sheng-hu-er ‘white gerfalcon’ /šinqur/ = Uyg.-Tu. sıñkur;
- 508 黃鷹 **huang-ying:** 哈兒赤害 ha-er-chi-hai ‘yellow hawk’ /qarčiyai/ = Uyg.-Tu. CT kartığa;
- 518 老鴉 **lao-ya:** 克里革 ke-li-ge ‘crow’ /kerige/ = Uyg.-Tu. ? cf. karga;

- 519 山鶴 **shan-he:** 赤補赤革 chi-bu-chi-ge ‘titmouse,sparrow’ /čibčig/ = Uyg.-Tu. cf. Eski Kıpçakça çıpçuk;
- 525 鸩鵠 **ying-wu:** 脫替 tuo-ti ‘cockatoo’ /toti/ = Uyg.-Tu. tutı ~ totı;
- 530 鷄 **ji:** 他恰 ta-qia ‘chicken’ /takia/ = Uyg.-Tu. takıgu;
- 551 鬚 **xu :** 撒兒 sa-er ‘beard’ /sa[qa]ll/ = Uyg.-Tu. sakal;
- 557 奶乳 **nai-ru:** 可可 ke-ke ‘breasts’ /kökö/ = Uyg.-Tu. cf. kögüz;
- 563 拳頭 **quan-tou:** 奴堵兒阿 nu-du-er-a ‘fist’ /nudur'a/ = Uyg.-Tu. yıdruk ~ yıdruk;
- 568 醒了 **xing-le:** 色力伯 se-li-bo ‘awoke’ /seribe/ = Uyg.-Tu. sèz- ;
- 570 鬃 **zong :** 得弄 de-nong ‘horse's mane’ /del/ = Uyg.-Tu. cf. Türkçe yele;
- 580 腰子 **yao-zi:** 補兒 bu-er ‘kidney’ /bür/ = Uyg.-Tu. bögüre, bögre;
- 591 鐙 **deng :** 塞勒 du-le ‘stirrup’ /düre/ = Uyg.-Tu. ? cf. üzengi;
- 593 駢價子 **tie-jia-zi:** 克直木 ke-zhi-mu ‘saddle cloth’ /kejim/ = Uyg.-Tu. kedim;
- 624 軍 **jun:** 扯力 che-li ‘army’ /čeri[g]/ = Uyg.-Tu. çerig;

Kısaltmalar

Uyg.: Uygurca

Tu.: Turkic ~ Ortak Türkçe

Cf. : compare ~ bakınız, karşılaştırınız

Çin.: Çince

Mo.: Moğolca

DLT: *Dîvânu Lugâti ’t-Turk*

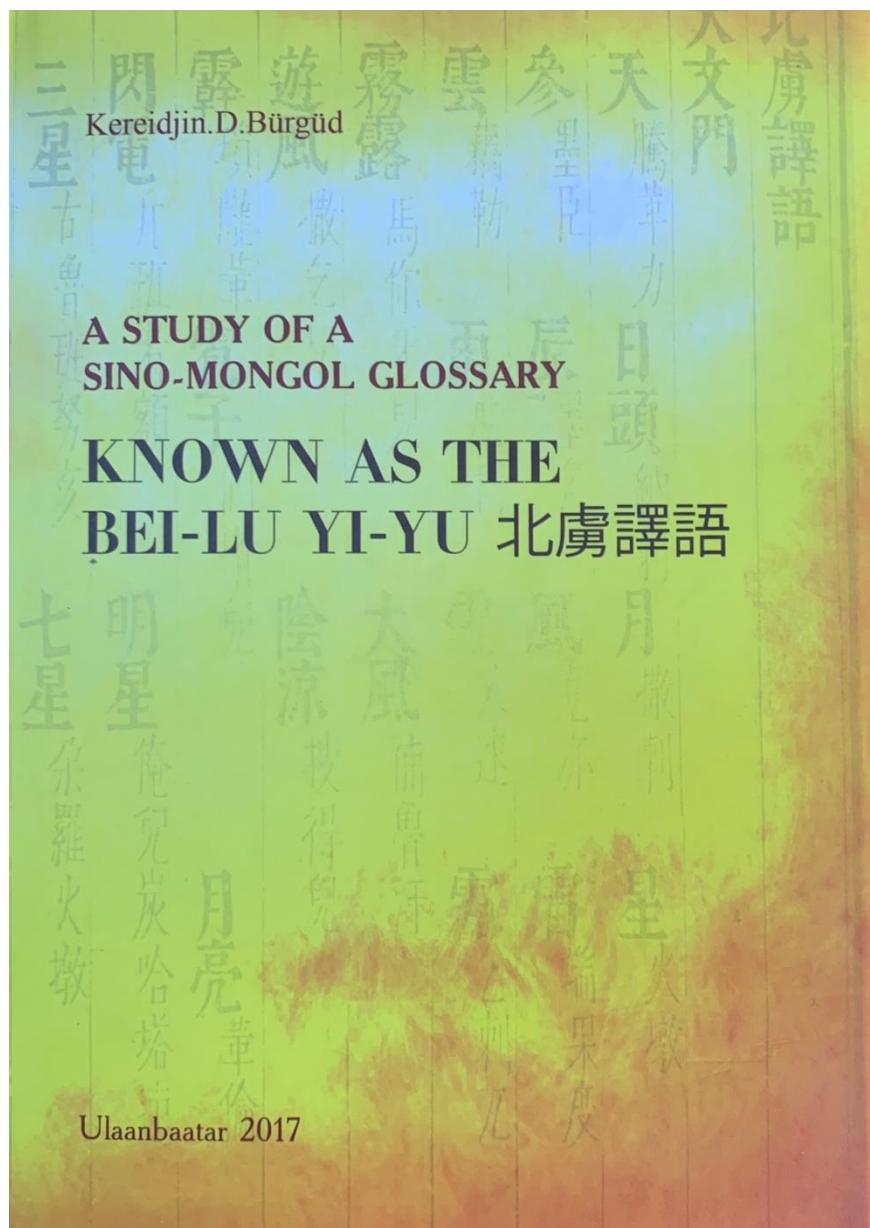
Skr.: Sanskritçe

CT: Common Turkic ~Ortak Türkçe

Kaynaklar

Mahmûd el-Kâşgarî, 2019: *Dîvânu Lugâti ’t-Turk*, çeviren Mustafa S. Kaçalin, yayına hazırlayan: Mehmet Ölmez, İstanbul: Kabalcı.

EK : Resimler

Kitabın kapağı

TRANSCRIPTION OF THE BY

登壇必究 DĒNG-TÁN BÌ-JIÙ 卷二十二 Juàn
èr-shí-èr ‘Scroll 22.’

北虜譯語 Běi-Lǔ Yì-Yǔ ‘Translation of the Bei-Lu’

天文門 tiān-wén mén ‘Astronomy and Heavenly bodies’

1 天 tiān	騰革力 téng-gé-lì	‘sky’	tenggeri	✓
2 日頭 rì-tóu	納刺 nà-là	‘sun’	nara	
3 月 yuè	撒刺 sā-là	‘moon’	sara	
4 星 xīng	火墩 huǒ-dūn	‘star’	hodun	
5 參 shēn	墨臣 mò-chén	‘some of the stars in Orion’		

mečin/möčin

Sözlük bölümünün ilk sayfası

北虜譯語	
天文門	
天	騰革力
	日頭 納刺
	月 撒刺
	星 火墩
參	墨臣
	辰 墨乞
雲	霧勒
	雨 虎刺
	風 克亦
	雷 端果度
露露	馬你牙兒
	雪 义速
	霜 乞刺兀
遊風	撒乞兒
	大風 補魯汗
	陰涼 捷得兒
露	瑣 隘革
	雹子 們堵兒
	月亮 華倫
閃電	斤班者額
	明星 倭兒炭哈塔速
三星	古魯班努亥
	七星 朵羅火墩

Faksimile kısmın ilk sayfası

**THE CLASSIFICATION OF THE CHINESE
CHARACTERS IN RHYME BOOKS**

Table 1 C+ia Group
+

蒙古語	漢字	攝音	中原	声調	耳目資	声調	反切	廣韻	声調	韻類	声母	等	攝
a	阿	o	歌戈	平陰	o	清平		烏何	下平	歌	影	開一	果
na	納	na	家麻	入去	na	入	揭殺	奴答	入	合	泥	開一	咸
na	那	nuo	歌戈	平陽	no	濁平	聚和	諾何	下平	歌	泥	開一	果
		nuo	歌戈	上	no	上	揭要	奴可	上	哿	泥	開一	果
		nuo	歌戈	去	no	去	揭賀	奴箇	去	箇	泥	開一	果
		na	家麻	去	na	去	揭厲						
ba	八	pa	家麻	入上	pa	入	百殺	博拔	入	黠	幫	開二	山
ba	把	pa	家麻	上	pa	上	百馬	博下	上	馬	幫	開二	假
ba	扒				pa	入	百殺	博拔	入	黠	幫	開二	山
qa/ra/ha	哈							五合	入	合	疑	開一	咸
ra	噶	ko	歌戈	入上	ko	入甚	格惡	古達	入	曷	見	開一	山
ma	馬	ma	家麻	上	ma	上	麥打	莫下	上	馬	明	開二	假
ma	麻	ma	家麻	平陽	ma	濁平	蓼茶	莫霞	下平	麻	明	開二	假
la/ra	刺				la	入	勒殺	禮達	入	曷	來	開一	山
sa	撒	sa	家麻	入上	sa	入	色殺						

Çince karakterlerin 'rhyme' tablosu (ilk sayfa)

9

INDEX OF THE TRANSCRIPTIVE CHINESE CHARACTERS

- 阿ā: 31, 56, 59, 61, 66, 91, 94, 103, 104, 106, 108, 131, 187, 194, 195, 195, 196, 196, 197, 201, 207, 214, 225, 227, 229, 230, 240, 241, 245, 262, 263, 289, 289, 305, 307, 307, 308, 351, 354, 380, 401, 401, 408, 429, 430, 438, 441, 458, 460, 493, 545, 563, 588, 589, 622, 625, 632, 415,
 矮āi: 521,
 安ān: 488, 611,
 倦ān: 21, 24, 177, 242, 250, 427,
 案àn: 54, 73, 74, 75, 123, 143, 153, 159, 218, 293, 296, 389, 439, 502,
 褓ǎo: 49, 79, 98, 370, 414, 575, 601,
 八bā: 31, 37, 270,
 扒bā: 111,
 把bā: 32, 33, 36, 38, 39, 40, 55, 59, 61, 63, 98, 175, 359, 405, 409, 432, 434, 435, 436, 437, 544, 567,
 敗bài: 441,
 班bān: 20, 22, 120, 121, 127, 128, 129,
 般bān: 98,
 半bàn: 426,
 薄báo: 220, 440, 444,
 保bao: 334, 510,
 寶bǎo: 515,
 宰bó: 86, 219, 319, 328, 445, 447,
 必bì: 118, 176, 257, 320, 400, 416, 454, 499, 514, 614,
 賢bīn: 159, 160, 193, 523,
 兵bīng: 110,
 伯bó/bái: 67, 78, 137, 138, 196, 199, 209, 212, 222, 233, 297, 361, 364, 475, 524, 556, 568, 569, 599,
 補bǔ: 14, 84, 94, 100, 104, 108, 114, 117, 122, 141, 188, 195, 196, 236, 252, 253, 265, 271, 272, 280, 288, 302, 333, 340, 341, 351, 360, 379, 387, 401, 412, 418, 423, 461, 476, 476, 477, 478, 481, 484, 492, 495, 519, 565, 580, 582, 604, 622, 629, 633, 635, 637,
 才(牙)cái(yá): 41,
 叉chā: 11, 33, 35, 103, 104, 113, 152, 232, 294, 307, 318, 320, 324, 336, 337, 339, 349, 383, 385, 397, 403, 435, 454, 473, 504, 528, 529, 626,
 長zhǎng: 384,
 扯chě: 159, 160, 165, 346, 346, 373, 373, 374, 374, 433, 537, 624,
 臣chén: 5, 178, 179, 295,
 尺chǐ: 137, 633,

10

INDEX OF WORDS

<i>a[q]ta</i>	305	<i>gelding</i>
<i>abu'a noyo</i>	401	<i>spinach</i>
<i>abu'a</i>	195	<i>uncle</i>
<i>abu'a berigen</i>	196	<i>aunt</i>
<i>či</i>	214	<i>grandson</i>
<i>aduči</i>	227	<i>herdsman of horses</i>
<i>aira[q]</i>	415	<i>fermented milk</i>
<i>ajar'a</i>	307	<i>stallion</i>
<i>al sül</i>	262	<i>stork</i>
<i>alima</i>	380	<i>pear</i>
<i>alima modu</i>	354	<i>pear-tree</i>
<i>altan</i>	242	<i>gold</i>
<i>altan hodun</i>	24	<i>Venus</i>
<i>altan qatasu</i>	21	<i>the morning star</i>
<i>altan šinqur</i>	250	<i>cinnabar</i>
<i>altantai</i>	458	<i>interwoven with gold</i>
<i>ama</i>	545	<i>mouth</i>
<i>amasar</i>	66	<i>a mountain pass</i>
<i>amsa-</i>	429	<i>to taste</i>
<i>amtan</i>	430	<i>to taste</i>
<i>amtatai</i>	427	<i>sweet, delicious</i>
<i>amu</i>	438	<i>rice</i>
<i>anda</i>	177	<i>friend</i>
<i>anjasu</i>	611	<i>spade</i>
<i>aqai</i>	197	<i>elder brother</i>
<i>ara'atu</i>	289	<i>Moschus moschiferus</i>
<i>araki</i>	408	<i>spirits</i>
<i>arasalan</i>	263	<i>lion</i>
<i>arasuči</i>	229	<i>tanner</i>
<i>arbai</i>	441	<i>barley</i>
<i>arči'ur</i>	493	<i>hand kerchief</i>

Moğolca sözlerin dizini

Mehmet Ölmez

